

ku vyměření tohoto poplatku jest již nápad dědický bez ohledu na pozdější odevzdání neb dřívější exekuční prodej. Následkem toho jest nutno přiznati reálnímu převodnímu poplatku vyměřenému z nápadu dědického přednostní zákonné právo zástavní, a nelze dovolacímu rekursu ohledně tohoto poplatku vyhověti. Na exekučním soudu bude, by dotazem u poplatkového úřadu zjistil, z jakých položek se skládají přihlášené poplatky, vyměřené z dlužníkovy pozůstalosti, a podle výsledku tohoto dotazu o nich a o pohledávce vymáhajícího věřitele znova rozhodl.

Na náhradu účtovaných útrat rekursů nemá vymáhající věřitel nároku, i když budou míti částečný úspěch, neboť není osoby, jež by mohla býti odsouzena k jejich zaplacení. Jmenovitě nemohou býti uloženy dlužníkovi dle §u 74 ex. ř. Udělením příklepu bylo vlastní exekuční řízení, v němž dlužník byl stranou, skončeno, následující řízení rozvrhové má povahu řízení nesporného, v němž osoba dlužníková ustupuje do pozadí, takže útraty vzniklé vymáhajícímu věřiteli v tomto řízení, pokládáti za způsobené dlužníkem. (Srovnej rozhodnutí ze dne 4. února 1913, kniha judikátů čís. 201.)

Čís. 3704.

Trestní sankce čl. 4 a 5 polského zákona ze dne 15. ledna 1920, čís. 26 Dz. U. Rj. P. týká se pouze zákazu mechanického přepočítávání rakousko-uherských korun na polské marky v jiném poměru než 70 : 100, neobsahuje však zákazu plnění v Kč.

Okolnost, že po postupu pohledávky polským příslušníkem na tuzemce byl vydán zákaz výplaty pohledávky ve měně tuzemské, požadované postupníkem, nelze namítati postupníku.

Kupní cenu za zboží, dodané z místa, druhdy v mocnářství rakousko-uherském, nyní v republice Polské, jež byla splatna v době před měnovou rozlukou, jest zaplatiti v Kč.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1924, Rv I 1489/23.)

Vilém S., obchodník v Bílsku, dodal v roce 1918 žalované pražské firmě zboží za 48.333 K rak. uh. (splatno a žalovatelné v Bílsku) a postoupil pohledávku kupní ceny žalobci, tuzemskému obchodníku. Žalobě na zaplacení kupní ceny v Kč bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t ě

d ů v o d ů:

Žalovaná napadá rozsudek odvolacího soudu dovolacími důvody čís. 2 a 4 §u 503 c. ř. s., ale neprávem. Jako neúplnost odvolacího řízení po rozumu §u 503 čís. 2 c. ř. s. vytýká, že odvolací soud nezjistil doslovu zákona polské republiky ze dne 15. ledna 1920, čís. 26 Dz. U. Rj. P., zejména článků 4 a 5 tohoto zákona, z kterých prý vyplývá, že žalobcův právní předchůdce (postupitel) Vilém S. nesměl by pod trestní sankcí žádati splnění sporné pohledávky, splatné v Polsku (v Bílsku)

jinak, než v nekolikovaných korunách rakousko-uherských nebo v polských markách, že požadované plnění v korunách československých bylo by tedy pro postupitele zakázané a dokonce trestné, a proto i žalobce jako postupník nemůže se ho prý domáhati. Žalovaná v odvolacím spise uvedla ve prospěch svého stanoviska obsah onoho zákona v českém překladu a musí tudíž snášeti, by ho také proti ní bylo použito. Dle něho jest zapovězeno »požadovati při platech, které přísluší v korunách a k o n á n y j s o u v polských markách, jiný poměr přepočítací, než 70 polských marek za 100 korun (rakousko-uherských), nebo nechtíti přijati placení v polských markách; — podléhá ten, kdo proti zákazu tohoto zákona jedná nebo jednati se pokusí, trestu vězení a pokutě; — a jsou neplatnými smlouvy, ujednané proti předpisům tohoto zákona«. Než z těchto ustanovení neplyne závěr, jež činí žalovaná, totiž že, kdyby žalobcův postupitel Vilém S. měl proti žalované, příslušníci Československé republiky, podle tuzemských zákonů nárok na koruny československé. nesměl by uplatniti tento nárok a musil by se spokojiti s nabízenými mu polskými markami. Trestní sankce oněch článků polského zákona ze dne 15. ledna 1920 má na zřeteli pouze zákaz mechanického přepočítávání starých rakousko-uherských korun na polské marky v jiném poměru než 70 : 100, zejména zákaz přepočítávání v poměru 85 : 100 (předválečný poměr rakousko-uherské koruny k německé marce) a důsledkem toho i odmítnutí platů v polských markách, nabízených na základě zákonem stanoveného kursu přepočítacího (srv. plenární rozhodnutí polského nejvyššího soudu ve Varšavě o úhradě pohledávek v bývalých rakousko-uherských korunách, sdělené ve věstníku čsl. ministerstva spravedlnosti čís. 11—12/1923 str. 182 čís. 180 sd.). Ostatně by onen polský zákon měnový, i kdyby dopouštěl výklad, o němž se žalovaný pokouší, v tomto případě neměl právního významu. Žalovaná může ovšem žalobci jako postupníku namítati to, co by mohla namítati postupiteli Vilému S-ovi, ale příslušné námítky může opíratí jen o skutečnosti, nastavší d o postupu, neboť p o postupu rozhoduje již jen poměr postoupeného dlužníka k postupníkovi. V době podání žaloby -- 29. srpna 1919— byla zažalovaná pohledávka již přešla z vlastnictví Viléma S-a do vlastnictví žalobce. Zmíněný polský zákon měnový nabyl však podle přednesu žalované platnosti teprve dne 24. ledna 1920, kdy pohledávka nepříslušela již S-ovi. I kdyby tímto zákonem byl vysloven býval zákaz, tvrzený žalovanou, který by byl jinak mohl působiti jen proti postupiteli Vilému S-ovi, byla by to skutečnost, nastavší teprve po postupu, jež tedy postupníkovi nemůže již býti namítána. Nelze tudíž spatřovati vadu odvolacího řízení v tom, že nebyl úředně zjištěn doslov onoho polského zákona. Neobstojí však ani výtká nesprávného posouzení právního (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Dovolatelka vychází z předpokladu, že odvolací soud způsobem procesuálně nepřipustným přisoudil žalobci požadovaný peníz z důvodu náhrady škody, ač z toho důvodu nebylo žalováno, žalobce naopak požadoval plnění tržové smlouvy a tohoto právního důvodu ve sporném řízení nezměnil. Než předpoklad ten jest mylný a s ním padají též důsledky z něho odvozené. Odvolací soud bez odporu zjistil, že pohledávka, o níž jde, byla splatná již v červenci 1918. Žalovaná byla tudíž povinna, zaplatiti svému

smluvníku Vilému S-ovi kupní cenu v době, kdy rakousko-uherské koruny byly zákonným platidlem jak na území nynější republiky Československé, tak i v Bilsku, patřícím nyní k republice Polské. Neučinivši tak, měla od července 1918 ve své moci hodnotu 48.333 K 50 h, náležející po právu nikoliv jí, nýbrž Vilému S-ovi. Tato hodnota 48.333 K 50 h přeměnila se v rukou žalované po provedení měnové rozluky v Československé republice v hodnotu 48.333 Kč 50 h, neboť rakousko-uherské korunové bankovky byly okolkovány na koruny československé, kovové mince dosavadní měny staly se kovovými mincemi nové měny československé, vklady, učiněné v rakousko-uherských korunách, byly uznány za vklady korun československých, a zboží, mající dotud určitou cenu korun rakousko-uherských, podrželo touž cenu v korunách československých. Z majetku žalované v korunách československých nutno tedy po tuzemské změně měnové vyloučiti část v hodnotě 48.333 Kč 50 h, která jest v pravdě majetkem Viléma S-a, pokud se týče žalobce a představuje dlužný nedoplatek kupní ceny za zboží, dodané žalované firmě v roce 1918. Odvolací soud, uznáv, že jest žalovaná povinna, zaplatiti žalobci 48.333 Kč 50 h, neodsoudil ji tedy k placení z důvodu náhrady škody, třebaže nepřiléhavě uvedl §§ 1295, 1333 a 1334 obč. zák., nýbrž v pravdě uložil pouze žalované, by, plníc smlouvu, vydala žalobci hodnotu, rovnající se dlužnému nedoplatku kupní ceny. S toho právního hlediska jsou jednak bezpodstatnými vývody dovolacího spisu, jimiž žalovaná dolišuje, že by byl žalobce musil prokázati škodu a důkazu takového neprovedl, jakož i poukaz k tomu, že dle §u 6 zákona ze dne 10. dubna 1919, čís. 187 sb. z. a n. jen ty z á v a z k y, znějící na koruny rakousko-uherské měny, které jsou splatny v oblasti Československého státu, platí se v korunách československých, jednak není třeba vyvracetí mylný ovšem názor žalobcův, že Bilsko není splništěm závazku žalované a že také v Bilsku nabyla platnosti ustanovení zmíněného zákona ze dne 10. dubna 1919.

Čís. 3705.

Hmotné i formální právo občanské, platné v Německu, jest tuzemským soudům známo (§ 271 c. ř. s.).

Podstatné náležitosti smíru podle německého občanského zákoníka.

Jde o r o z s u d í h o (Schiedsrichter, arbiter), je-li třetí osoba povolána k tomu, by rozhodla celý soubor sporných právních otázek nebo některou právní otázku, kdežto ten, kdo jest povolán k rozhodnutí určité otázky skutkové (zjištění některé skutečnosti) jest s m í r č í m (Schiedsmann, arbitrator).

Nevyhovovala-li úmluva o rozsudím předpisům civilního řádu soudního, nejsou strany vázány jeho rozhodnutím.

Uzavřen-li po měnové rozluce smír v ten smysl, že cizozemský dlužník zaplatí tuzemskému věřiteli A tolik, kolik zaplatil tuzemskému věřiteli B a tomuto byl vyplacen určitý počet korun před měnovou rozlukou, jest vyplatiti věřiteli A též počet československých korun nebo v cizozemské měně podle kursu v čase placení.

(Rozh. ze dne 9. dubna 1924, Rv I 1509/23.)